

Позааудиторна
робота
у ВНЗ

presentation
notes

Позааудиторна робота студентів —

це процес, в якому домінує елемент самореалізації.

Вона дає змогу студентам

- *гармонізувати внутрішні та зовнішні фактори формування професійної культури,*
- *створює додаткові умови для реалізації*
  - *внутрішнього потенціалу,*
  - *задоволення тих потреб, які в процесі аудиторної роботи не задовольняються.*

*Р. Абдулов, В. Бондар,
С. Вітвицька, І.
Карпова, О. Медведєва
та ін.*

*Одна група дослідників
позглядає*

*позааудиторну діяльність
як складову або підсистему
виховної системи
навчального закладу, яка
спрямована на вирішення
виховних завдань.*

*Інша частина науковців
зазначає,
що позааудиторна
діяльність є цілісним
загальнопедагогічним
процесом і охоплює всю
освітнь-виховну діяльність.*

*О. Гаврилюк,
М. Донченко,
О. Коваль,
О. Максимець,
Л. Петриченко
та ін.*

Позааудиторна робота —

це особлива цілеспрямована форма організації студентського життя, що здійснюється у вільний від навчання час з метою розширення і поглиблення знань, умінь та навичок, розвитку самостійності, індивідуальних здібностей студентів, а також задоволення їхніх інтересів і забезпечення активного і змістовного відпочинку [Куцевол О.М.] .

Позааудиторна робота визначається
такими специфічними рисами
функціонування:

диференційованість

динамічність

варіативність

гнучкість

мобільність

Зміна ракурсу оцінки особистості студента

В навчальній діяльності
викладач

*оцінює як студент
працює за вказівками
вчителя в межах
навчального плану.*

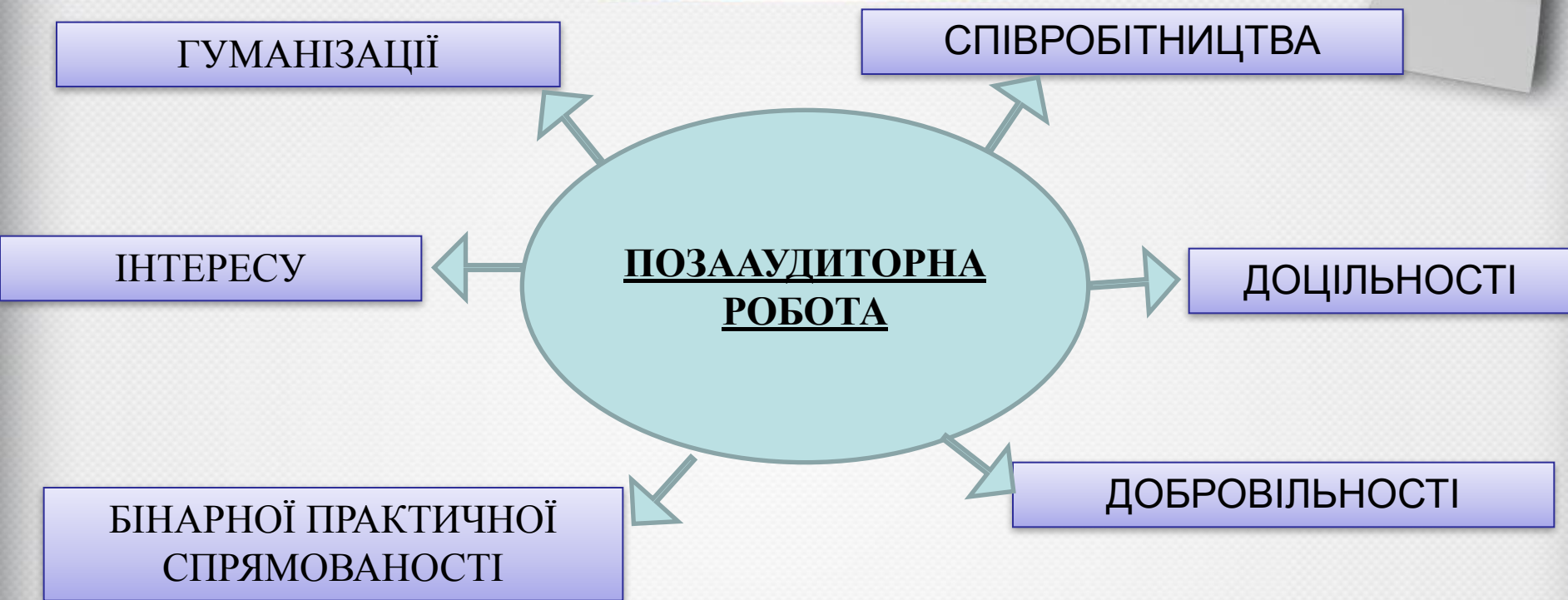
В позааудиторній діяльності
*має змогу повніше зрозуміти
наукові інтереси студента,
уміння самостійно
організовувати власну
роботу, працювати з
першоджерелами, шукати та
опрацьовувати інформацію.*

Мета позааудиторної роботи з
методики викладання літератури –

*створення умов для
творчого,
інтелектуального,
професійного й
духовного зростання
майбутніх словесників
у вільний від навчання
час.*

Принципи побудови позааудиторної
роботи студентів-філологів
(за Куцевол О.М.) :

Класифікація форм позааудиторної роботи (за Карапузовою Н., Процай Л.):

ЗАГАЛЬНІ

- індивідуальні;
- парні;
- групові;
- колективні.

СПЕЦІАЛЬНІ

- зустрічі з діячами науки, освіти, спеціалістами певного профілю;
- диспути на педагогічні теми;
- педагогічні читацькі конференції;
- літературні вечори;
- екскурсії в різні навчально-виховні заклади.

Індивідуальна форма позааудиторної діяльності

передбачає самостійну роботу студента над своїм удосконаленням, поповненням світоглядних уявлень, виробленням поглядів, переконань, позицій.

Приклади:

- *робота над підручником, навчальними посібниками, першоджерелами;*
- *підготовка рефератів та доповідей;*
- *відвідування виставок, художніх салонів, перегляд кінострічок та ін.*

Парна форма роботи

Взаємодію двох осіб (**куратор-студент, викладач-студент, студент-студент**) передбачає парна форма позааудиторної роботи. Головною відмінністю її від попередньої є можливість спілкування з наявністю зворотного зв'язку. Така форма дозволяє окремому студенту відчувати себе підтриманим з боку викладача або товариша, реалізовувати власні ідеї за певним сприянням тощо.

Приклади:

- *наставництво;*
- *консультація;*
- *дружня бесіда тощо.*

Групова форма роботи

Така форма передбачає врахування куратором чи керівником творчої групи зацікавлень студентів для проведення різноманітних заходів.

Приклади:

- **наукові конференції,**
- **круглі столи,**
- **олімпіади,**
- **диспути,**
- **тематичні вечори,**
- **виставки студентських творчих робіт та ін.**

Коллективна форма роботи

Вона забезпечується через постановку єдиної для всіх мети і зосередження уваги студентів на її реалізації. Колективна форма застосовується до цілого курсу (поток), кількох відділень, факультету загалом.

Приклади:

- педагогічна практика (безперервна, суспільно-корисна, літня виховна, у педагогічних загонах);
- тижні факультетів;
- проведення дня студента та ін.

Практична частина

Прес-конференція

Метою прес-конференції як форми навчання є

*виявлення вмінь студентів представляти
результати власних досліджень,
висловлювати і відстоювати власну точку
зору, формулювати запитання і відповіді на
них, вести дискусію, робити висновки й
узагальнення, проводити інтерв'ювання.*

Схема проведення прес-конференції

- ❖ збір учасників;
- ❖ вступне слово ведучого;
- ❖ виступ учасників з викладом своєї позиції щодо теми прес-конференції;
- ❖ запитання від учасників конференції.

Регламент заходу передбачає, що менша його частина припадає на виступ організаторів, а більша – на запитання і відповіді.

Володимир Дрозд

роман-дилогія

“Листя землі”

Метою нашої прес-конференції є

поглиблення і систематизація знань студентів про творчість митців-шістдесятників загалом і Володимира Дрозда зокрема, дослідження екзистенціальних мотивів у другому томі роману "Листя землі"; формування вміння аналізу філософського підтексту і символіки твору, висловлення власної точки зору щодо поставленого запитання, уміння робити висновки і узагальнення; сприяння самовираженню учнів, активізації розумових і психічних процесів, виховання інтересу до творчості письменників-шістдесятників.

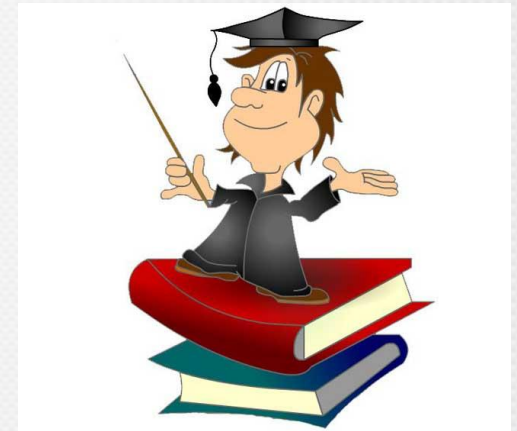

Для презентації своїх напрацювань дослідник пропонує іншим студентам буклет з основною інформацією про письменника і його твір.

У доповіді студент-дослідник більш детально зупиняється на таких основних аспектах:

- шістдесятництво як форма бунту проти радянської тоталітарної системи;
- умови формування екзистенціальних ідей у творчості шістдесятників;
- історія появи роману "Листя земля" В. Дрозда;
- жанрово-стильові особливості твору, специфіка його структури й образної системи.

Наводимо орієнтовні запитання студентів:

- З чим Ви пов'язуєте наявність екзистенціальних мотивів у творі В. Дрозда?
- Охарактеризуйте спектр проблем, які порушує у романі "Листя землі" В. Дрозд?
- Як у творі розв'язується проблема "життя-смерті"? Що, на Вашу думку, стримало одного з героїв роману Митра від самогубства?
- Чи відрізняються народні погляди на життя і смерть від більшовицьких?
- Проаналізуйте думки письменника про внутрішню сутність людини. Чи варто ототожнювати екзистенцію людини з її душею? Як відбувається формування душі?
- Яке ставлення героїв твору до Бога? Сформулюйте релігійну концепцію В. Дрозда.
- Сформулюйте концепцію світів і теорію кліток за романом.
- Як ви розумієте назву твору?

М. Могілянський

“Честь”

- *Чи підтверджує головний герой власною поведінкою своє життєве кредо: "Іншим не ставлю більших вимог, ніж самому собі"?*
- *Н. Шумило вважає, що М. Могілянський у своєму творі розвиває концепцію "чесності з собою" В. Винниченка. Чи згодні ви з цим твердженням? В яких випадках головний герой керується цим принципом?*
- *У яких значеннях вживає М. Могілянський поняття «честь»?*
- *Чи є, на Вашу думку, професійна честь складовою частиною честі людини?*
- *Чи згодні ви з твердженням письменника, що честь є не лише основою людської особистості, а й*
- *підвалиною гідного національного життя?*
- *Чи згодні ви з твердженням, висловленим письменником у творі, що статеві стосунки не сприяють подоланню самотності, а лише поглиблюють прірву між чоловіком і жінкою?*
- *Як намагаються герої твору подолати власну самотність?*
- *Прокоментуйте слова Каліна: «Коли не можна гордо жити, треба гордо вмерти».*

В. Домонтович

“Доктор Серафікус”

- Чи вважаєте ви життя професора Комахи і Вер Ельснер абсурдним?
- Чим, на Вашу думку, приваблює професора Комаху дружба з Ірцею? Чому світ маленької дівчинки набагато цікавіший, ніж дорослий світ Комахи?
- Яка форма самотності, на Вашу думку, більш небезпечна: зовнішня чи внутрішня?
- З чим пов'язана самотність людини у ХХ ст.? Чи можемо ми стверджувати, що кожен із нас насправді завжди самотній?
- Чи можна вважати Вер Ельснер новим типом жінки, людиною ХХ ст.? Проти чого вона бунтує?
- Чи можемо ми стверджувати, що Вер сама формує себе як особистість?
- Чому Вер не заводить роман з Корвиним? Що приваблює її в Комасі?
- Чи дотримується вона своєї власної концепції?
- Чи погоджуєтесь ви з думкою, висловленою у творі: "... кохання приходить у болі й через біль"?

Використана література:

1. Куцевол О.М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія): Монографія. –К.: Освіта України, 2011.- С.368-379
2. Карапузова Н., Процай Л. Позааудиторна діяльність як зісіб виховання майбутніх педагогів [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://bo0k.net/index.php?p=chapter&bid=4278&chapter=1>
3. Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/50340-55-pozaauditorna-robota-studentv-robota-kuratora-studentsko-grupi.html>
4. Петриченко Л. Система позааудиторної роботи, спрямованої на підготовку майбутнього вчителя до творчої професійної діяльності. Гуманізація навчально-виховного процесу . Випуск LI. Вища школа. Слов'янськ-2010.
5. Скрипник Н. Позааудиторна діяльність студентів вищих навчальних закладів: сутність, структура й особливості. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Випуск 27 (80). 2012 р.